

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriesă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicat

Sortorii nefrancați nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

ANULŪ XLIX.

Nr. 62.

Duminecă, 16 (28) Martie.

1886.

BrașovŪ 15 Martie 1886.

În adunarea deputaților din Viena s'a desbătut în zilele din urmă legea bugetară. Se ținură cu ocaziunea acéstă discursuri de mare însemnătate, cari aruncă multă lumină asupra situațiunei interioare din partea de dincolo a monarhiei austro-ungare.

Cea mai mare senzațiune a făcut'o fără îndoială discursul prințului Alois Liechtenstein, care a surprins camera cu declarațiunea categorică că, după a sa firmă convingere, cestiunea națională în Boemia nu se pôte rezolva decât prin aceea că de-o parte se va restabili dreptul public al regatului Boemiei, redându-se acestui regat vechile libertăți confirmate de repețite ori; de altă parte prin aceea, că se voru da garanții minorității germane în Boemia introducându-se în dietă în tôte cestiunile, cari atingă naționalitatea, votul curiat, așa numita „itio în partes”, ca să fiă apêrată minoritatea de majorisare.

Câtă pentru cestiunea regulării dreptului de limbă, prințul Liechtenstein recunosce, că ea este foarte încurcată, deoarece mai întâi trebuie să se scie, ce întră în competența dietei, ce în a Reichsrathului, ce în a esecutivei și ce într'a legislativei. ElŪ recunosce, că cuvântul „limbă a statului” nu este bine ales, căci pôte duce la neînțelegeri. În fondŪ, adauge prințul, suntem toți înțelegi, că statul modern într'o împêrație poliglotă, ca noi, are lipsă de un mijloc comun de înțelegere, și acéstă o recunoscu și popoarele slave, cari voru contribui însesi ca să se rezolve acéstă cestiune.

Organul Cehilor, „Politik”, salută cu mulțămire declararea, ce-o face prințul Liechtenstein, unul din conducătorii conservativilor nemți, deși mărturisește, că nu este așa optimist, ca să creadă, că dreptul public al Boemiei se va putea restabili așa numai câtă dai din palmă.

Omenii practici, cum sunt, politiciii cehi dicu așa cătră conservativii nemți: după ce odată voiți să stabiliți limba germană a statului deși nu cu numele, dér cu sensul, ar fi bine ca pentru împăciuirea imperiului să ne ajutați de a estinde demnitatea și competența dietei boeme; decât ni s'ar concede o lege electorală liberală și ni s'ar reda dreptul de a-și alege dieta deputați pentru Reichsrath, ce i s'a luatŪ la 1873, atunci amŪ puté și noi primi propunerile conservativilor ca să se ficseze prin lege unele privilegii ale limbii germane. La din contră, nu ne învoimŪ.

Dintre celelalte discursuri sunt mai remarcabile vorbirea ministrului de finance Dr. Dunajewski și aceea a conducătorului Nemților centraliști moderați Dr. Herbst. Se înțelege, că vederile lorŪ diferă tare una de alta. Ministrul Dunajewski a făcutŪ importanta declarație, că principiul pe care se întemeiază monarhia nu sufere ca guvernulŪ să iêsă numai dintr'o singură partidă, ci trebuie să stea peste partide; guvernulŪ actualŪ stă neclintitŪ pe acéstă basă și va conduce mai departe afacerile statului, fără a procede după sablona constituțională.

Dr. Herbst susținŪ din contră, că așa nu mai merge fără periclitarea intereselor statului. VomŪ vedé!

Voci unguresci.

„Ellenzék” dela 24 Martie, reproducându unele părți din articolul de fondŪ alŪ „Gazetei Trans.” dela 9 (21) Martie privitorŪ la *interpelarea d-lui Kogălniceanu*, în cauza espulsațiilor ardeleni, face următoarele observări:

„La începutŪ, „Gazeta” așa dicendŪ a protestatŪ în contra amestecului altora în afacerile noastre interne, acum dicé, că a venitŪ vremea, ca în interesul fraților

lorŪ să-și ridice glasulŪ bărbaii de statŪ ai României; pe când mai deunăși „Gazeta” se mișca pe o basă bună, acum abia după câteva luni și-a schimbatŪ atitudinea și a începutŪ a adopta punctulŪ de vedere alŪ dușmanilorŪ.”

„Nu ceremŪ noi patriotismŪ mare dela d-lŪ Aurel Mureșanu, atâta însé totuși putemŪ pretinde, ca să-și escuse celŪ puținŪ importunitatea (molestarea) când se facŪ astfel de interpelări în parlamentele statelorŪ străine, cum a fostŪ și a lui Kogălniceanu, că nu scimŪ, ce ar fi atunci, decât s'arŪ amesteca state mai mari în afacerile noastre interne cu aceeași cutezanță ca și d-lŪ Kogălniceanu.

„Ore ce arŪ dicé țiarele noastre române decât și noi amŪ face asemenea? De sigurŪ că arŪ atăca cu inversunare parlamentulŪ maghiarŪ și arŪ vorbi și s'ar lupta în favorulŪ intereselorŪ României.”

„Ne-amŪ obișnuitŪ a vedé pe naționaliști nostri în tabăra dușmanilorŪ statului.”

Ce amŪ dicu noi, ca „Ellenzék” să vină și să ne acuse, că amŪ părăsitŪ basa pe care amŪ statŪ mai înainte?

AmŪ dicu următoarele:

„DiscursulŪ d-lui Kogălniceanu în fondŪ este unŪ actŪ de acușațiune înaintea opiniunei publice europene *in contra șovinismului ungurescŪ*, care, persecutândŪ pe Românii din ArdélŪ și Țera ungurescă, *amenință totodată și pacea și naționalitatea poporului din statulŪ românŪ vecinŪ.*”

„Era timpulŪ să se ridice odată și o voce din stinulŪ bărbaiilor de statŪ ai României în contra acestui șovinismŪ, care nu mai are pârchiă în Europa.”

AmŪ dori să ne spună cei dela „Ellenzék” prin ce cuvântŪ din cele citate, amŪ recunoscutŪ bărbaiilor de statŪ ai României îndreptățirea d'a se amesteca în *afacerile noastre interioare?*

AmŪ vorbitŪ de „șovinismulŪ maghiarŪ fără pârchiă” și amŪ dicu că bine a făcutŪ d-lŪ Kogălniceanu, că și-a redicatŪ vocea contra lui înaintea opiniunei publice europene.

Dér amŪ și arătatŪ motivulŪ pentru care aprobămŪ faptulŪ d-lui Kogălniceanu, accentuândŪ că șovinismulŪ maghiarŪ merge așa de departe încâtŪ „amenință și pacea și naționalitatea poporului din statulŪ vecinŪ românŪ.” Este ore „pacea și naționalitatea” poporului din România o afacere interioară ungurescă?

Pôte însé că cavalerii KulturyeletistŪ dela ClușiŪ să ne ia în nume de rēu c'amŪ aprobatŪ în genere combaterea *șovinismului* lorŪ din partea d-lui Kogălniceanu. — Să ne spună dumnealorŪ de când șovinismulŪ ungurescŪ este parte integrantă a statului și a constituțiunei ungare?

Dacă d. Kogălniceanu ar fi dicu, că nu e bună legea municipală a d-lui Tisza, din cauză că e făcută numai și numai pentru întărirea despotismului ungurescŪ, atunci amŪ fi dicu că dreptate are, déră să ne lase să-o combatemŪ noi cum vomŪ puté, ca să nu-și atragă imputarea, că se amestecă în afacerile noastre interioare!

Dér d-lŪ Kogălniceanu nu s'a ocupatŪ de locŪ de afacerile noastre interioare, ci numai și numai de urmările rele ce le are șovinismulŪ ungurescŪ și pentru România. A vorbitŪ așader de-o afacere care eminentemente privesce pe Românii din România și a făcutŪ numai atenție pe Unguri, ca să-și deschidă mai bine ochii, căci mai suntŪ și alții în lume afară de ei, de cari trebuie să țină contŪ.

Negociările cu România.

OficioslŪ „Fremdenblatt” dela 23 Martie din Viena scrie, că guvernulŪ austriacŪ s'a alăturatŪ definitivŪ la vederile guvernului ungurescŪ, ca tractările asupra punctelorŪ principiare ale tractatului comercialŪ și vamalŪ, ce se va încheié cu România, se vorŪ face în Viena, de orece e cu totulŪ de ajunsŪ să fiă reprezentatŪ guver-

nulŪ românŪ la aceste tractări prin ambasada din Viena. GuvernulŪ românŪ încă n'a rēspunsŪ la acéstă propunere.

De altă parte „Allgemeine Zeitung” din München într'o telegramă din Viena totŪ dela 23 Martie dicé că, cu tôte scirile contradicțore, după cum suntŪ din isvorŪ românŪ séu ungurescŪ, atâta e sigurŪ că tractările se vorŪ face în Bucuresci, unde se va trimite unŪ delegatŪ austriacŪ, și vorŪ începe în a doua săptămână a lunei viitoare. Tractările se vorŪ face foarte repede, deoarece România a hotărîtŪ definitivŪ să aplice taritulŪ autonomŪ după unŪ terminŪ de 40 de zile dela espirarea convențiunei esistente, decât până atunci nu se va încheié o nouă convențiune. Greutatea principală o formeză cestiunea lăsării vitelorŪ române în Austro-Ungaria. Fără acéstă concesiuine nu se pôte cugeta la o reînnoire a convenției; dér tocmai în acestŪ punctŪ se deosebescŪ interesele austriace de cele unguresci.

SCRIRILE ȚILEI.

Cu începutulŪ anului școlarŪ 1886/87 (1 Septemvre în școlele reale militare, 18 Septemvre în casa orfanală militară și în academiile militare) suntŪ de ocupatŪ în institutele militare de educațiune și de cultură vr'c 310 locuri erariale fără plată și cu jumătate plata, locuri fundatiunare și cu plată. Anume: 25 în casa orfanală militară, 180 în anulŪ antéiu, 25 în anulŪ alŪ treilea alŪ școlerorŪ reale inferioare militare, 80 în anulŪ antéiu alŪ academiilorŪ militare și adecă: 40 în academ mi-ai litară din Wiener-Neustadt și 40 în academia militară tehnică din Viena. Petițiunile se adreséză comandelorŪ districtelorŪ de întregire, ale pieții, fortărețŪ și de corpŪ (militare) în lunile Martie, Aprilie și Maiu 1886.

—x—

În *BrașovulŪ-vechiu* graséză vêrsatulŪ micŪ (pojarulŪ) între copii dela 5—10 ani. Peste 40 de copii suntŪ bolnavi de acéstă bolă.

—x—

Cei trei spioni, despre cari amŪ amintitŪ erŪ că s'a datŪ de ei în HimodŪ (cerculŪ Kapuvar), suntŪ frații IónŪ și MihaiŪ *Rapci* născutŪ în Kuli, dér cu locuința în Novi; și Anton *Stiglin*. S'a datŪ de ei tocmai când luau schițe topografice. InșoițorulŪ lorŪ Pavel *Ivanović* a fostŪ rănitŪ greu, nevoinđă a da de bună voiă celorŪ ce i-au atacatŪ documentele. Comitatele Eisenburg, Zala, Vesprim, Raab, Wieselburg și PojunŪ au fostŪ încunosciinate ca și ministrulŪ de interne despre acestŪ casŪ. Spionii se urmărescŪ.

—x—

A mai „pricopsitŪ” ministrulŪ *Trefort* pe preoții gr. or. DaniilŪ *Petea* din FŪzesd și StefanŪ *Florea* din Fegyver cu câte 50 fl. — Êrtă-le lorŪ, Dòmne, că nu sciu ce facŪ!

—x—

Din *Deșiu* ni se scrie, că în loculŪ școlii române, care a arsŪ, Românii de acolo după incurgerea ofertelorŪ benevole îndată vorŪ începe edificarea unei noue școle corēspunđtore.

—x—

O cestiune foarte delicată s'a pusŪ pe tapetŪ de plebanulŪ rom. cat. din *Șimleu* cu ocaziunea unei adunări orășenescl. ObservândŪ acesta, că mulți dintre creștinii fiacărei confesiunii, chiar și Dumineca și în zile de sêrbători când se oficiază liturgia, béu prin bordeele JidanilorŪ și horindŪ dealungulŪ stradelorŪ conturbă liniștea ce trebuie să fiă respectată în acelŪ timpŪ, a făcutŪ propunerea: „ca în timpulŪ câtŪ se servesce cultul divinŪ să nu se vênđă nimicŪ.” Acéstă propunere s'a și primitŪ și a adusŪ cu sine efecte înburățore, căci de atunci în Dumineci și sêrbători sub timpulŪ cât se oficiază în biserică, domnescă o liniște și ordine bună, care dau unŪ caracterŪ festivŪ țilelorŪ de sêrbători. EfectulŪ bunŪ alŪ acestei propunerŪ s'a arătatŪ și doveditŪ în destulŪ, căci promulgându-se și pusă fiindŪ în vigóre în prima Duminecă s'au vêdutŪ la biserică toți „species forensis”, cari până atunci horéu prin cârcime,

și au ascultat liturgia până în fine. Acésta amă ținut'o de lipsă a o arăta, ca prin ea să atragem atențiunea preoților noștri români de pe sate, rugându-i ca și dănsii considerând'o din punctu de vedere morală să o introducă pe acolo pe unde până acum lipsește.

—x—

Poșta din Timişoara a fost jăfuită de nisce Țigani. Pagubele, neconstatate încă, sânt enorme.

—x—

Ni se scrie din Lugos, că la 19 Martie n. tribunalul d'acolo a condamnat la morțe prin spânzurare și la cheltueli de judecată pe Serafim Lupulescu din Dubești, cercul Făgetu, pentru că în nóptea de 21 Septembrie a. t. a omorît pe Vichentie Lera și pe soția lui Maria Lera, amândoi din Dubești. Atât apărătorul condamnatului, cât și procurorul au apelat la Tabla regescă.

—x—

„România“ află, că Academia Santonă din Rosan (Francia) a decretat d-lui Ion Rădoi, directorul „Revistei Literare“, titlul de membru onorific al ei. Dintre Români, d. Macedonski este încă din anul trecut membru titular al acestei instituții recunoscută de guvernul francez și în sinul căreia figurăză François Coppée, Sully Prudhomme și o mulțime de alți bărbați iluștri ai Franciei

—x—

Societatea dramatică din Bucuresc a primit propunerii să mergă la Cernăuți, pentru ca să dea câteva reprezentații la teatrul d'acolo.

—x—

Ni se scrie din Serbia, că la 2 Martie au fost împușcați lângă Zăiceri doi feciori români, supuși sârbii, din cauză că în timpul războiului sârbo-bulgar au desertat din armată. După ce li s'a cetit sentința, fură luați în mijlocul unui careu de soldați cu baionetele în puse întorse spre condamnați și astfel fură escortați prin orașul Zăiceri până la câmp. Un preot i-a însoțit până la grăpă, unde au fost împușcați.

—x—

Din Petersburg se telegrafiază, că directorul Sinodului, Sabler, pleacă din ordinul Țarului la Constantinopol, spre a cerceta intru cât sânt întemeiate șgometele, că patriarhul greco-oriental are de gând să se apropie într'o formă órecare de Biserica catolică. Decă se va adevăra acésta, atunci Sabler împreună cu ambasada rusă va lua imediat măsuri pentru a se evita acestu pericol ce amenință religia greco-ortodoxă. Trimisul Sinodului mai e însărcinat să facă pe Pörtă a permite să se înființeze un internat clerical rus în Constantinopol.

—x—

Teatru German. „Die Ahnfrau“ de Grillparzer a fost jucat spre mulțămirea publicului. D-lă Pappenheim (Iaromir) și-a jucat foarte bine greul său rol, d-șora Felsman (Bertha) a jucat cu fărmece și cu pasiune, d-lă Bocka (Borotin) minunată, d-lă Fürst (Günther), dir. Remay (Beleslaw) și d-lă Ferryberg (căpitanul) au jucat corect, d-lă Wurm (Walter) prè cu pasiune în micul său rol. „Die beiden Wenzel“ de Mannstădt și Lindau a avut un bun succes, fiind că are multe situații vesele și glume. Dir. Remay (Wenzel I.) a fost plin de umor și cupletul „Privelegium“ a trebuit să-l repete de mai multe ori, d. Wurm (Wenzel II.) a jucat cum trebuia, d-șora Fischer (Fanny Schiller) a dovedit siguranță în joc și a fost desu aplaudată, d-lă Ferryberg (Schusserl) și d-lă Fürst (Ungern) au fost plini de comic. Bine au fost cântate și celelalte cuplete.

Kossuth și femea româna.

(Fine.)

Despre aceea sunt pe deplin convins, că acea cale, pe care a apucat d-lă Szathmary și revniunea de ajutor din Deva, nu vor putea scăpa maghiarismul periclitat de valachisare, cu atât mai puțin vor pute remaghiarisa comunele deja valachisate.

Meritul și folosul acestei mișcări este de a se căuta în împrejurarea, că a atras atențiunea publică asupra cestiunei

Ea potă afirma cu siguranță, că singuraticele ajutorări intenționate de reuniunea din Deva nu vor putea conduce la rezultate sociale. Tinerii carl vor primi instrucțiunea maghiară, se vor așeză prin alte părți și astfel la remaghiarisarea comunelor valachisate, nu se pot lua în considerare; s'au că mergă acasă, și în casul acesta uită și ei limba învățată în școlă și vor vorbi în limba familiei și a comunei lor.

Ce privesc punctul D-tale de vedere, vedă că D-ta țli instrucțiunea populară organizată de singurul remediu.

Omul, care din orice incident amintesc instrucțiunea populară, dice un lucru la care eu ori când voi răspunde cu un foarte evlavios „aminu.“

Deoce insă în special e vorba de susținerea naționalității și de recăștigarea terenului național pierdut mărturisesc, că eu unul, nu cred că scopul acesta să se potă ajunge singuru numai prin școlă.

Fiece planu de s'ar satori spre ajungerea acestui

scopu, se înțelege că din acela instrucțiunea populară organizată nu va pute lipsi. Le-am scris aceasta și D-lor Szathmary și György, și încă și aceea, că deoce copiii învăț o limbă mai ușor jucându-se, eu (ca și d-ta după cum vedă din replica D-tale ce ai publicat) punu unu deosebitu pondu pe grădinele de copii (școlă Froebliane), decă nu aș presupune, că degenerații din comitatul Hunedorei s'au valachisat nu numai în privința limbii, d'er și în privința datinelor, că adecă locuesc nu compactu în comune rurale, ci risipiți pe moșile lor.

D'er când se recomandă în cestiune de limbă și naționalitate, ca unicul preservativu său chiar medicamentu, instrucțiunea populară, eu întreb, creșii oare d-ta, ca copilul, care nvăță numai în școlă ungurese, se va maghiarisa, și Maghiaru va rămănea în totă viața sa, decă—din momentul ce ese din școlă, în viața familiară la vatra părintească și mai târziu în mijlocul ocupațiilor sale țilnice și a atingerilor sale sociale — *aude vorbindu-se numai romănesce, și elu însuși este silitu a se adresa romănesce cătră părintele său și cătră maică-sa, cum s'a dedată, de când scie vorbi?*

Ei, o creșii d-ta asta? Eu nu o cred. Numai prin școlă o limbă nu pote deveni limba, cu care ai să trăiesci.

Să nu ne facem iluzii. Școala desvőlă mîntea, dă cultură. Decă trăsura misterioasă ale deosebitelor specii din genus „homo“, pe care noi o numim *naționalitate*, în cele din urmă este foarte independentă de ceea ce la omul cel mare se numesc cultură. Aduți numai aminte de timpurile, în carl cele mai culte clase ale rasei unguresci cu câtă plăcere s'au desbrăcat de limba ungurescă, câtă de ușor s'au desbrăcatu de naționalitate și cu câtă greutate se introduc în ea din nou. Cui putem mulțami, că limba, naționalitatea noastră nu o-au ștersu potopul desnaționalisării? În analiza din urmă totușu poporul a fost, deși în privința culturi a fost provăduț de totușu mașteru. Decă nu rămănea la poporu în viața limba ungurescă, după ce a murit ea în cele politice, cu greu ar fi rămasu ceva Academiei de cultivat.

Decă rămășița catorrhinelor fără codă (lipocercaei) care se numesc omu, decă ea ar pretinde pentru sine excepțiune de sub legile dumnezeesci sisteme universale, care după Harvey nu lucră după voința specială, ci după legi universale, aș dice: e grozavă legea după care în privința rasei și a naționalității civilizația nu are putere de asimilare față cu rasele necivilizate. Unde se întelnescu, aceea, decă dă înainte în mase mari, estermine pe acestea, tocmai pentru că nu le pote asimila. (Pildă: Maorii în Australia, și Indienii în America de nord). Ce e dreptu noi nu vom stărpi pe Valachi în Ardealu, căci noi o putem face acésta, căci ei sânt mulți; una e fără indoială, față cu noi nu superioritatea culturi lor dă naționalității lor puterea de a contopi pe Unguru (căci ei stau așa de inferior în cultură, încatu nici preoții lor nu scriu ceti toți). Acolo e Mănașturulu dela Clușiu citat și de d-ta. Dora învățatura valachă a poporului a susținutu alipirea cea nefrântă cătră limbă și națiune, încatu nu și-au însușitu nici o boba din limbă ungurescă dela cetățenii din Clușiu, deși ei sântu legați de Clușiu cum s'ar dice; *i-a susținutu muierea valachă, mama valachă, viața valachă în familie, vatra valachă.*

Siguru e, că fără cultură rassa noastră n'are viitoru. Necultura insă nu omără naționalitatea. Națiunea da, d'er naționalitatea ba.

Și fiind că rassa noastră ca națiune numai prin cultură și pote asigura viitorul, eu dicu, să desvőlăm cât mai multă energiă pentru educațiunea rasei maghiare, pentru cultura ei maghiară. Și confesiunea calvinistă maghiară, care trece preste 2 milioane suflete, bine să meditez, și „religiunea maghiară“, care ar pute fi puternicu razim alu naționalității unguresci, să nu fiă dată periciei pe câmpia din Ardealu, să nu cadă pradă în ghiațele „religiunei valache.“ Altu sufletu a fost în străbunii aceia, carl au zidit fortărețe tare reformățiunei în patria noastră, și au știutu da peptu cu stipulațiunile din Viena și Lintz. Repetă, să desvőlăm totă posibila energiă pentru crescerea poporului, să nu credem insă că cu acésta unică unealtă vom remaghiarisa pe cumetria valachisării. Spre acestu scopu trebuie să creamu centre maghiare, carl pe cale socială să influințeze asupra acțiunei școlei, după cum plăia și rađa s'orelui influințeză asupra sémentei. Să îngrijim de vatra familiară, de contactul social, și interesele materiale să le aducem în legătură cu interesele naționale, și să coordinăm viața și școlă. Și în esecutarea acestora să cerem sfat dela împrejurări după referințele locale. După a mea părere în acésta afacere nu se pote generalisa teoria.

D-ta dică: acésta nu pote fi chemarea reuniunilor, acésta e chemarea națiunei. Este așa, insă națiunea acésta s'a chemare în practică numai pe calea reuniunilor o pote îmbrățișa; căci după ce popii străini au băgat în capul regelui Stefan imposibilitatea politică, devenită maximă de stat, că țera cu o limbă, este țera slabă, și au pututu mijloci, ca în locul limbii naționale, cea latină să devină limbă de stat; străbunii noștri secul întreg au negligrat interesele nostre naționale, pe cându atunci generalisarea lor ar fi fostu lucru ușor, fără a întâmpina cel mai micu resensu, acuma este imposibilitate a repara cele neglese. Acuma nici nu mai putem cugeta, nici nu mai trebuie să cugetăm la aceea, ca națiunea prin puterea guvernului său prin lege să se pună între veninoasă sărutare a popei de valach, și între acei Maghiari, carl de acelu veninu nu se lapadă nici ca boulu de podhalulu celu veninosu. Națiunea numai pe cale socială pote îmbrățișa acésta afacere, așa d'er pe calea de reuniuni.

Și ca să o potă îmbrățișa, trebuie să i se prezente lucrul în formă concretă. Spre aceasta, după părerea mea se recere o muncă prealabilă, pe care o pote implini numai zelul unor bărbați de inimă. Trebuie hotăritu terenul de acțiune, trebuie indicate locu-

rile, carl voru forma obiectul de acțiune, compuse apoi datele statistice speciale, nu numai după populațiune, ci și după starea economică, după căștigu, apoi trebuie să fimu în curat cu elementele, pe carl ne putem rădima, carl sântu pedecile, carl trebuiesc învinse, carl sântu trebuințele, și carl modalitățile indicate de referințele locale. Numai pe baza acestora se pote face un planu despre lucrările speciale, carl ar fi să se separeze apoi după lucruri și după grupe. Acestea apoi ar trebui publicate spre a escita interesul publicu, și în cele din urmă publiculu interesat ar trebui convocat la adunare imposantă, spre a organiza acestu planu.

După a mea părere ar fi să se urmeze seu în chipul acesta, seu decă nu, atunci să se apuce cineva cu dărabul — din casu în casu, de pildă: aci este Tóder. Aci lipsește asta, este desideratul acesta, să facem acésta, să se provoce interesul generalu asupra lucrului, decă casul specialu e de natură ca să pretindă ascursul publicului, și decă nu e, să se pună pondulu pe o întreprindere basată pe interese materiale, ceea ce eu o țin mai sigură și mai cu efectu în cele mai multe casuri, și acésta cu atăta mai vortosu, cu câtu o întreprindere productivă, după cum este și remaghiarisarea seu formarea de centre pentru salvarea și desvoltagea celorl esistenți deja, se pote face prin mijloce auxiliare (institute pentru copii mici, educațiune, instrucțiune etc.) carl, după cum stau adu lucrurile se vor realisa prin colecte în modu nedefinat.

Cu unu cuventu: trebuie să se lucre după un plan binecugetat, altcum tare mă tem, că o vomu păți ca cu stărpierea phyllocerei la Panciova. Vomu arunca banii și phyllocera totu va rămănea.

Kossuth.

O esecutare la morțe *).

De pe valea Bistriței, 6 Martie 1886.

*(Retipărirea e oprită!)

Deși nu mi place a scrie în Țiare și deși am abșis de multu pentru a lua condeulu în mână ca să mai scriu în publicu, totușu rău și comic se joca șortea cu mine. Am ajunsu érašii ca să admiru dreptatea axiomei: „Omulu propune, Dumneșu dispune“. Ce sei faci! Sântu în lumea asta motive așa de tari, câtu te împingă în modu fatalu să faci unele fapte, ce de multe ori ai afirmat că nu le vei face. Așa am pățitu și eu de astă dată. De multu nici nu mai vreu să scriu în Țiare, fiă politice fiă de altă categorie. D'er să nu gândiți pentru aceea că n'ășu ceti Țiarele. Omnes Dei Deaque hoc avertant! Le cetesc din dóscă în dóscă așa precum cetescu preoții celibi de cu gustu romanurile și novelele, ér cocónele poeziile erotice, în carl în totă strofa poezelulu face să se audă cuvintele: sărutu, șcumpă, ingeru, te iubesc ș. a.

Să lasu acestea la o parte. Destul atăta, că șortea, ori destinulu, mă împinse de astădată ca să calcu ceea ce am șis. M'am făcutu miucinosu. Ce se factu? Așa e șortea: ea te face om de omeniă, ea te face și om de nimic.

Sinistrulu casu, ce se întâmplă în 3 Martie a. c. în orașul Bistrița mă face d'ără să reiau éra péna în mână și să descriu acelu casu. Se scie că tribunalulu c. r. din Bistrița a condamnatu pe doi ómeni — Români de religiunea gr. cat. din Budurléu, pentru că au comis omor — la morțe prin ștréng. În urmă sentința s'a modificat, așa că Simeon Haja a fostu condamnat la înșisore pe viață, ér Tóder Moldovanu a fostu condamnat la morțe prin ștréng, adecă asupra lui s'a susținutu sentința tribunalului în totă asprimea ei.

Marți la 8 óre dimineța, adecă în 2 Martie judele de tribunalulu d-lă Vérticu a anunțat delicventulu Tóder Moldovanu acésta sentința spunendu-i, că Miercuri, adecă a doua Ți la 8 óre dimineța, are să moră prin ștréng. Tóderu Moldovanu a ascultat acésta sentința cu cel mai mare flegmatismu, și cu sânge rece, netransformandu-se „sufletesce“ nici câtu de puțin. Apoi veni d-lă protopopu Al. Silasi, care l'a mărturisit și cuminecatu. Delicventulu cu inima sdrobită și-a arătat cea mai mare caintă pentru pecatul comis. Totă Țiua delicventulu a fostu foarte liniștitu sufletesce. La 8 óre séra d-lă Ales. Silasi s'a înlocuit cu preotulu Șiomfaleului S. P. Simonu, care fu chiămatu a petrece nóptea cu delicventulu și a-i ține meditațiuni spirituale, ca respectivulu să nu cadă în desperare.

Ceea ce s'a petrecut în timpul acesta, dela 8 óre séra până la ora esecutării, adecă la 8 óre dimineța în 3 Martie, e unicu în felulu său și foarte rar în istoria condamnaților la morțe.

Intéiu să însemnăm că delicventulu Tóderu Moldovanu totă nóptea a fostu în starea cea mai normală și în liniștea cea mai mare, așa încatu rar pot vedé vre unu om mai liniștit decatu cum a fost el; el a mâncat, a fumat, a risu, a cântat și a cetit. Și anume:

Dela 8 óre până cătră 9 óre preotulu S. P. Simonu i-a cetit din „Visul Prè curatei Feciore“ și din „Epistolă“. Elu a ascultat cu cel mai viu interes și a șis că și elu scie ceti, și că a învățat a ceti cu litere cirilice în prinsore dela unu fecioru — robu. În totu

*) Publicarea s'a amănat din cauza lipsei de spațiu.

timpul elu a fumat necontenit. Unu pachet de „Bel-
 holdi“, totu la consumat și până în ora ultimă a vieții
 sale; când fu dus la strângu a totu fumat țigări. Vinu
 încă a fostu destul, der cu tôte acestu nu s'a petre-
 cut decâtu o cupă și mai bine din care a bătut preo-
 tul, veghiatorulu carcerului, care încă a fostu acolo, de-
 licventulu T. Moldovanu și încă o personă, alu cărei
 nume îl tăcemu.

La orele 9, preotulu a început să cânte, la dorința
 delicventulu „cânteculu vrăjitoarei“ și „Pre celu dealu pre
 celu colnicu“, cari cântece intru atâta au emoționat pre
 sermanulu și nefericitulu, încatu numai decâtu a cântat
 și elu ceea ce a știut, der cu așa duioșă și cu așa
 spiritulu încatu ni se sfășia inima. Elu a cântat și noi
 semu ascultat, ba ne-am bucurat că începe să cânte,
 și așa Românulu se mângăie pre bine prin cântec.
 Întâ ce ne-a cântat delicventulu :

Cui sunt dragi povești frumoșe,
 Să vină la noi acasă
 Să le povestesc de mine,
 Cum am trăit zile bune,
 Zile bune'n desmerdare
 Intr'unu bine forte mare.
 Trăind într'atâta bine
 N'am băgat semă de nime.
 Ascultați-mă voinici
 Și copii cari sunteți mici,
 Că cine-o vrea să m'asculte
 Scăpa-va din nevoi multe.
 Ascultați-mă voi frați:
 Cu omenii blăstămați,
 Nici să beți, nici să mâncați;
 Nici în prietini nu vă dați,
 Că ve'nșelă cu cuvinte
 Precum nu'ți aduc aminte,
 Cum au făcut și cu mine
 Că mă scoseră din bine
 Din bine și bogăția
 M'au sverlit în pribegia;
 Din bine și din moșia,
 M'au băgat la grea robia.
 O! robia pre amară,
 Când în tine mă băgară
 Nu sciam quă-i ori seia,
 În ocolu când mă scotea,
 Lumea n'o puteam vedea.
 De-âlă meu bine dinainte
 Aducându-mi eu aminte,
 Vêrsu lacrimi și plângu ferbinte.
 O! soare lumina mea,
 Nu știu când te-oi mai vedea!
 Sêraci nêmurile mele
 Cum vè lasu cu mare gèle!
 Sunt în temniță legatu,
 În lanțu mare și lăcatu,
 În temniță sub pământu
 Unde vèra trage vântu,
 Și nu-i locu de odihnitu
 De fluierulu șerpiloru
 De râeatul brâscoloru
 De sunetulu fêriloru.
 Așa mă păzescu de tare,
 Ca pre-o avuția mare
 Pururea necontenit
 Stă șilbocu neadurmit
 Stă șilbocu l'a mea ușă
 Cu baionetulu în pușcă
 Der prin somn și prin beția
 Cadu voinici la grè robia,
 Prin omenii blăstemați
 Vinu voiniciei toți legați
 Și'n grea temniță băgați.

A cântat această poezie și după ce preotulu S. P.
 Simonu și încă cu o personă a scris-o așa pe cum a
 cântat delicventulu, acesta și-a însemnat de desuptulu
 poeziei și numele sêu, care se vede decopiatu aci: *Mol-*
dovanu Tôderu,

Era la 10 ore din nôpte, când T. Moldovanu a în-
 ceputu a da celor prezenți o mulțime de probleme ma-
 tematice, dintre cari vom însemna unele:

a) Sunt 20 ouș cari se vëndu cu 20 cruceri, și
 nume: 1 ou de rață cu 2 cr., 1 ou de găscă cu 3
 cr., 2 ouș de găină cu 1 cr. Intr'unu târziu abia au
 putut deslega această problemă cei prezenți. S'a reso-
 lutu astfel: 1 ou de găscă cu 3 cr., 14 de găină cu 7
 cr., 5 ouș de rață cu 10 cr., prin urmare 20 ouș
 20 cr.

După aceea ne-a dat următoarele găciturî: Unu
 omu a dus în târgu 100 berbeci, a vëndutu berbecii
 cu 100 fl. și în urmă a venit acasă și a adus și
 berbecii și cei 100 fl. Nici unulu nu a putut găci.
 În urmă a spus elu rîdend, că vëndend lina fiecărui
 berbecu cu câte 1 fl., lui i-au rêmăsu berbecii tunși, pe
 cari i-a adus acasă. (Va urma.)

Academia Română.

**Raportulu secretarulu generalu
 asupra lucrărilor Academiei Române în decursulu anulu
 1885—1886.**

(Urmare.)

II. Publicațiunea Academiei. Starea publicațiuni-
 lor nôstre este următorea:

1. *Analele* pe anul 1884—1885 (Tom. VII. Sect.
 I). partea administrativă și desbaterile, s'au tipărit în
 scurtu timp după închiderea sesiunii generale trecute și
 fără întârziere s'au împărțit și pus la dispozițiunea pu-
 bliculu. Din secțiunea a II-a din același volum s'au ti-
 părît 39 côle, în cari se cuprind tôte memoriile, cari
 fuseser puse la dispozițiunea cancelariei, în număr de 5
 și cari sunt:

1. Flora din fostulu districtu românesc alu Nêsêu-
 dului în Transilvania. Discursu de recepțiune de Fl.
 Porcius; cu respunsulu D-lui P. S. Aurelianu. 2. Cu-
 ventu despre expediția lui Igor Sveatoslavici, Principele
 Novgorodului nordic, contra Polovțiloru s'au Cumanilor.
 Traducere și note de A. Papadopolu-Calimachu. 3. In-
 scripțiunea dela mănăstirea Războieni din Județulu Neam-
 țulu, comentată de P. S. S. Ep. Melchisedec. 4. O visită
 la câte-va mănăstiri și Biserici antice din Bucovina de
 P. S. S. Ep. Melchisedec. 5. Câte-va inscripțiuni și do-
 cumente din Bucovina adunate de S. Fl. Marianu.

Aceste memorii s'au tipărit după obicei și sepa-
 rat. Ele însă nu au fostu suficiente pentru a forma
 unu volum. Din care causă volumulu nu s'a închis, ci
 așteptă mai înainte a fi completat cu mai multe me-
 morii cari sunt în întârziere.

2. Colectiunea de poezii populare din Ardêlu s'a
 terminat de tipărit împreună cu glosariulu întocmit
 de D-lu membru corespondentulu I. U. Jarnik și cu o
 prefață de D-lu A. Bărsanu. Volumulu s'a publicat sub
 titulu: *Doine și strigături din Ardêlu.*

3. *Psaltirea lui Dosofteiu.* S'a tipărit în decursu
 anulu întregu textulu în 32 côle 8°. Introducerea
 la această publicațiune este preparată, der diferite cause
 au întârziat tipărirea ei. Indată însă după închiderea
 sesiunii generale această publicare se va termina.

4. D-lu colegu I. Sbiera a sfârșit în decursulu
 anulu tipărirea preșusulu textu din testamentulu nou
 cunoscutu sub numele de *Codicele Voronețean*, conform
 însărcinării ce i s'a dat de către Academia. D-sa a
 înzestrat edițiunea cu unu glosar completu alu textulu,
 precum și cu unu studiu lungu și amărunitu asupra lui.

5. În sesiunea generală trecută (ședința din 5 Martie)
 ați decisu a se retipări cronica lui Mironu Costinu, și
 D-lu colegu V. A. Urechia, care s'a însărcinat cu această
 lucrare, a și început tipărirea, din care s'a făcutu până
 acum 10 côle. D-lu Urechia a datu lucrării sale o în-
 tindere multu mai mare de câtu cea prevădută, voidu
 a publica în această edițiune tôte operele cunoscute ale
 lui Mironu Costinu, atâtu cele nepublicate cât și cele
 deja tipărite în alte edițiuni. Ministerulu Instrucțiuni
 publice a binevoitu a veni în ajutorulu acestei lucrări,
 luându asupra sa sumele, cari aru trece peste 2000 lei
 prevăduți în budgetulu Academiei.

6. Lucrarea premiată a D-lui Gr. G. Tocilescu
Țaranulu român, nu a început a se tipări. Manus-
 criptulu se află la autoru spre a-lu revedea și suma de
 2000 lei prevădută în budgetu pentru tipărirea lui a rêmăsu
 neatinsă. Sperăm că în anul curretu această
 lucrare se va tipări.

7. În aceeași situațiune se află și catalogulu epi-
 grafic alu Museulu de anticități, pentru care ați pre-
 vădutu, în budgetulu anulu trecut, suma de lei 1000.

8. În sesiunea trecută ați acordat colegulu
 nostru D-lui S. Fl. Marianu suma de lei 500 ca ajutoru
 pentru publicarea colecțiunii de *Descântece* adunate de
 D-nia Sa D-lu colegu Marianu nu ne-a făcutu până ac-
 cum nici o comunicare asupra acestei publicațiuni.

9. În sesiunea generală trecută ați aprobatu pro-
 punerea făcută de d-lu P. Ispirescu, tipografulu Aca-
 demiei, de a face o nouă edițiune a „Istoriei lui Mihaiu
 Vitezulu de N. Bălcescu.“ După decisiunea luată atunci
 noua edițiune a acestei opere era a se face după ma-
 nuscrisele autorulu, reproducându-se tôte notele la textu,
 cari au fostu tôte omise în edițiunea făcută la 1878 de
 d-lu colegu A. Odobescu. Manuscrisulu lui Bălcescu este
 însă în cea mai mare parte numai prima redacțiune, er
 notele sunt adeseori dispuse provisoriu așa, încatu este
 forte greu a sci la ce anume locu din textu se referu.
 Pentru acestu ar fi necesaru a se controla aprobe tôte
 notele cu cărțile din cari sunt luate. Această contro-
 lare cere însă o muncă forte îndelungată, așa încatu a
 fostu peste putință ca delegațiunea cu personalulu can-
 celariei să o pôta executa. Această dificultate a fostu
 comunicată academiei în ședința dela 11 Octomvre tre-
 cutu, când s'a decisu a se lăsa lucrarea în suspen-
 siune și a se raporta casulu sesiunii generale pentru a
 se lua măsurile necesare în consciință.

10. Indată după închiderea sesiunii trecute cole-
 gul nostru D-lu B. P. Hașdeu a început tipărirea Ma-
 relui Etimologicu alu României. Primele două fascicule
 din această însemnată lucrare, cari formeză întâia jumê-
 tate din celu dinteu volumu, vè sunt cunoscute. În
 aceste două fascicule se cuprind cuvintele dela A —
 Afu.

D-lu Hașdeu ne va face o relațiune mai amărunită

despre starea lucrării sale și despre continuarea ei. În
 decursulu anulu D-sa a ținutu Academia în curretu
 despre progresulu lucrării și în mai multe ședințe a ce-
 titu unii articulu dintr'insa. D-lu Hêsdeu ne promite că
 în scurtu timpu volumulu anteu, adică întreagă litera
 A, va fi terminat. (Va urma.)

SCRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu Gaz. Trans.)

PESTA, 27 Martie. — În camera deputa-
 țiloru, Nemenyi (liberalu) interpelă pe guvern
 cu privire la tractatulu comercialu român. Inter-
 pelarea, care se motivează la încheierea ședinței,
 s'a comunicat ministrulu de comerț.

BERLINU, 27 Martie. — În Reichstag, cu
 ocaziunea cetirei a doua a proiectulu asupra
 monopolulu spirțușelor, Bismarck a amenin-
 țat că, în casu de respingere a monopolulu,
 guvernulu va presenta nouă propuneru privitoare
 la consum și cancelarul imperiulu puse în
 perspectivă pentru Prusia darea pe licență. Ora-
 torulu combate sgomotele despre modificarea
 constituțiunii, se provocă la nesigurața situa-
 tiunii și încheie, că nimenea nu pôte sci, ce se
 va întâmpla în Francia. (Mișcare.)

BRUXELA, 27 Martie. — Au izbucnit
 turburări și în Charroi. Bande de grevisti au
 petrunsu în mine, forțară pe lucrătoru să înce-
 teze lucrulu, cutrierară apoi mai multe localități
 devastând. În fabricele de metale lucrătorii au
 încetat lucrulu și au distrus numeroșe fabrici
 de sticlă. Sê țice că mai multe stabilimente
 stau în flacări. Au sositu trupe, ca să restabi-
 lească ordinea. Prin împrejurimile Liege-ului si-
 tuatiunea s'a îmbunătățit. În fabricele lui Coc-
 kerill s'a reînceputu lucrulu.

DIVERSE.

O nouă manoperă pungășeă. — Din Paris se
 anunță: Mai zilele trecute o damă tinêră trecea pe stradă,
 avend în brațe unu copil micu. De odată se apropiă
 de dênă unu domn bine îmbrăcat și salutând'o fru-
 mosu țice: „Dômnă, permite-mi să-ți spun, că o muscă
 urtă și pôte otrăvitore, s'a aședat pe pâlăria copilașu-
 lui d-tale. Muma speriată scose batista spre a gon-
 musca, pe când acelu domn căuta să alunge insecta
 dându cu mânușă; insecta părea că se aședă când pe
 umeri, când pe turnura tinerei dame. În fine acelu
 domn amabilu esclamă: „Ah, voila!“ și arată damei
 între degetele sale cadavrutu unei muște mari, apoi plecă
 însoțit de mulțumirile damei. Der streinulu d'abia apu-
 case după unu colțu de stradă, când dama observă,
 că împreună cu musca îi perise și ceasornicul cu lan-
 țulu de aur cu totu.

**

O scamatorie primejdiosă. — În trecutele zile, renu-
 mita prestidigitatrice Sidonia Romanu, fiica profesorulu
 Romanu, a avutu onôrea a se produce la Gacina înainte
 familiei împărătesci a Rusiei dovedind dibăcia sa. Juna
 d-șora executase mai multe scamatorii surprindtore și
 revoltase unu aplausu unanimu, când se adresă d'o-
 dată către împerat, țicendu-i: — „Sire, mi-am permis
 a face să dispară din buzunar portofoliulu Maiestății
 Vôstre.“ Țarul se sculă și esclamă: — „Pentru Dum-
 neșu! Ce ai făcutu? fă să mi se restituie îndată; nimeni
 nu trebuie s'arunce o privire intr'ensu!“ D-șora Romanu
 forte speriată, eși repede și reveni îndată cu cazaculu
 care păzea ușa din afară, țicendu-i cazaculu c'o voce
 tremurândă: — „Portofoliulu Maiestății Vôstre l-am pus
 adineori în buzunarulu acestui om, fără să bage de semă
 sêu să baniuască ceva.“ Împeratulu resuflă liniștit și
 țice: — „Decă e așa, nu e nici unu pericolu, cazacii
 mei nu știu să citescă.“ Apoi se grăbi să liniștescă pe
 spăriata și îngâlbinita prestidigitatriță, adăogându: — „o
 fată atâtu de jună ca d-ta nu pôte avea nici o idee ce
 nenorociri ar fi putut să resule de scamatoria sa.“

**

Intr'unu salon. — Mare serată la d-na X..., cunos-
 cută ca una din dômnele cele mai de spirit. Unu in-
 vitatu o întrebă ce deosebire este între o femeie vir-
 tuosă și o femeie onostă. — „Rêspunsulu este forte
 simplu, țice d-na X.. Femeia virtuosă este femeia onostă,
 care a datu dovești de onestitatea ei.“

**

Înainte unu tribunalu corecționalu din Francia. —
 Președintele, adresându-se către o jună frumoșă: —
 „Pentru ce ați aruncat unu buteliu cu cernelă în fața
 dômnei?“ Juna frumoșică nu rêsponde nimic. Preșe-
 dinte: — „Trebuie să vă spun că decă nu rêspondeți
 nu veți avea simpatiile tribunalulu.“ — Ei bine! pentru
 că n'am putut isbuti sê'mi procuru vitriolu:“

Editoru: Iacobu Mureșianu.
 Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 25 Martie st. n. 1886

Rentă de aur 4%	103 40	Bonuri croato-slavone	104.75
Rentă de hârtie 5%	95.10	Despăgubire p. dijma de vină ung.	100.—
Imprumutul căilor ferate ungare	153.—	Imprumutul cu premiu ung.	121 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	101.25	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	127 —	Renta de hârtie austriacă	85.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	114.50	Renta de arg. austr.	85.40
Bonuri rurale ungare	104 80	Renta de aur austr.	114 40
Bonuri cu cl. de sortare 104 80		Losurile din 1860	139 —
Bonuri rurale Banat-Ti-miș	104.75	Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
Bonuri cu cl. de sortare 104.75		Act. băncii de credit ung. 305.50	
Bonuri rurale transilvane 104 75		Act. băncii de credit austr. 299 50	
		Argintul — Galbini	5.92
		Impărătesc	999.—
		Napoleon-d'ori	61.65
		Mărci 100 imp. germ.	125.80
		Londra 10 Livres sterlinge	

Bursa de București.

Cota oficială dela 12 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	93 —	94 —
Renta rom. amort. (5%)	96 1/4	97 —
„ convert. (6%)	88 3/4	89 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31 —	33 —
Credit fonc. rural (7%)	102 1/4	103 —
„ „ „ (5%)	86 1/2	87 —
„ „ „ urban (7%)	99 —	100 —
„ „ „ (6%)	92 1/2	93 1/2
„ „ „ (5%)	83 —	83 1/4
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14 3/4	14 —
Bancnote austriace contra aur.	2.00 —	2.01

Cursul pieței Brașov

din 25 Martie st. n. 1886

	Cump.	Vend.
Bancnote românești	8.67	8.70
Argint românesc	8.60	8.60
Napoleon-d'ori	9.97	10.—
Lire turcești	11.20	11.30
Imperiali	10.20	10.30
Galbeni	5.86	5.90
Scrisurile fonc. „Albina”	100.—	101.—
Ruble Rusești	124.—	125.—
Discontul	7—10 %	pe an.

Anunțăm acelor onorați cetitori, cari vor binevoi a se abonă la foia noastră de aici încolo, că avem încă în rezervă numerii dela începutul anului 1886 prin urmare pot să aibă colecțiunea completă.

Bolnavilor a le ajuta este prima îndatorire umană.

Bolnavilor de pept și de alte bôle vor aduce mângâere următoarele raporturi de leuire. Bolnavii de sigur, că vor mulțami căldură aceluia, care îi îndrumă la locul unde și prin ce mijloc a dobândit leuire. Raporturile de leuire sunt de espreșiuni de mulțamire. — Repăducem următoarele: 1.) de către D-lu G-Fischer dela Dominiu laboratoriu tehnici în Trebitsch, care comunică, că s'au leuit de tuse cerbică; 2.) dela D-nu Dr. Adolf Hertzfeld, medic în Viena, III., Viaductgasse 15, comunică: „succesele adeseor probate la pațienții mei” mă îndemnă, fiindă acum eu bolnav a me ruga pentru Iohann Hoff'sches Malzextract; 3.) „De-orece Iohann Hoff'sches Malzextract a avut succes favorabil, îl voi recomanda ca farmacist și altora chiar și prin me dic. — H. Czoppelt, farm.”

De și o recunoștere a escelentelor preparate D-v. din Malz nu este ceva rar totuși nu pot înțelca ca primarea celei mai căldurose mulțamire pentru escelentul efect al preparatelor D-v. din Malz. Eu suferim de o tuse cerbică, și mi-s'a recomandat din partea unui prieten bombonele D-v. din Malz. Mi-am cumpărat dintr-aceste două pungă, și de-a după întrebuințarea unei pungi a dispărut tusea cu totu. Mi este de-o bucurie deosebită de-a putea constata acosta, și nu voi înțelca recomandarea fabricatorilor D-v. și mai departe. Recomandându-mă D-v., semnez cu distinsă stimă Gustav Fischer, laboratoriu chem. techu., Trebitsch 8 Februarin 1885.

Sufer, și ca să-mi redobândesc sănătatea Vă rog cu ouore, ca să-mi trimiteți 10 butelii bere din extractul de Malz, care am probat-o de atâtea ori la pațienții mei. Dr. Adolf Herzfeld, Viena, III., Untere-Viaductgasse 15, în 9 Fevr. 1885.

De vreme ce am trebuință acasă pentru familia mea de Iohann Hoff'sches Malzextract-Gesundheitsbier, prin care de fapt am un rezultat favorabil, am fost și sunt ea farmacist necesitată a-o recomanda prin D-nii medici și la alte case.

Szaz-Rágen 4 Februaru 1886

Hugo Czoppelt, farmacist.

D-lui

IOHANN HOFF,

prin invențiunea dupe numele său așa numitelor Iohann Hoff'sche Malzextract-Heilnahrungs-Präparate, c. r. consilier, posesor al crucei de aur cu coronă pentru merite, cavalier al mai multor decorațiuni înalte prusiane și germane, la Viena, fabrica: Grabenhof, Bräunerstrasse No. 8.

OBSERVARE. Tote publicațiunile pentru preparate diu extract de Malz sunt imitațiuni, ceea ce bolnavul și medicul trebuie să aibă în vedere. Ca semn al veritabilității trebuie să se afle pe preparatele din Malz ale lui Iohann Hoff ca marcă înregistrată (Schutzmarke) portretul inventatorului și iscălitura Iohann Hoff. Sub 2 fl. nu se expediază nimic. — Tote localitățile pentru desfacere sunt autorizate printr'unu afiș litografat și colorat.

Deposite principale: Brașov la Demeter Eremias; Bistrița: Carl Nussbacher; București: Jul. Ed. Rissdörfer, Fr. Bruss, farm., Gustav Rietz, Martinovic; Sibiu: C. Bugarski, I. B. Misselbacher sen., Franz Jahn Söhne; Mediaș: Carl Breckner; M.-Vásárhely: Max Bucher, Carl Hutflesz; Sighișoara: Franz Jos. Schuster, farm., Jos. B. Teutsch; Sz.-Szt.-György: Bárabás Ferencz farm.

2—5 25 Dec. 17 Ian. 24 Ian. 28 Febr. 28 Martie nou,

Avis d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe couponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acum.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. **ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”**

Societate pe acții

Turnător și fabrica de mașini alui Schlick in B.-pesta

Biuroul central: Waitzner-Boulevard 17 — Fabrica de mașine:
Äussere Waitznerstr. 1696 — 1699

Recomandă escelentele și patentatele

Pluguri Schlick cu două și cu trei feare

Prețul dela fi. 58 în sus

Pluguri Schlick de o brazdă și Pluguri-Rayol
și

Pluguri-Vidats-Originale

cu prețuri reduse precum și

Mașini pentru prepararea nutrețului

Garnituri de mașine cu abur
pentru treerat, și cu aparat de rotațiune (Göpel)
cu prețurile cele mai ieftine

(3—6) Liste de pruri se trimit la cerere gratis și franco.

EQUITABLE.

Societate de asigurare pe viață New-York
întemeiată în anul 1859.

Capitalul de asigurare 1884 până 31 Decemvre	fl. 788.993.384
Averea societății	148.312.910
Reserva câstigului	26.733.223
Asigurările cele nouă făcute în anul 1884	216.436.491

Intregul câstigul se împarte între cei asigurați.
Ori ce poliță devine după trei ani necontestabilă.

Representarea generală pantru Ungaria.
6—10 Budapest, VI Andrassy strasse 12.

(6—15)

Dictionar germano-român

de Theochar Alexi

in 8° c. 320 pagini, prin urmare îndoită atât de mare ca edițiunea primă, va apăre la finele lui Aprilie viitor. Prețul fl. 1.50 sau 3 lei 50 b. de esemplar.

Cu referință la prospectul ce am publicat în luna lui Septembre din anul trecut 1885 privitor la aparițiunea unei a doua edițiuni a dictionarului Alexi, venim a înștiința pe m. o. publicu, că tipografia Thiel & Weiss din București, fără scirea și autorizațiunea autorului, după cum însuși D. Ioan Weiss a mărturisit în depozițiunea sa făcută dinaintea Domnului jude de instrucțiune la parchetul tribunalului de Ilfov, camera Nr. 3, a publicat două edițiuni, adică edițiunea a doua și a treia, din care a doua s'a epuizat, ér a treia se află sub oprire judecătorească.

Pentru ca on. publicu să recunoască esemplarele autorisate și să nu le confunde cu cele contrafăcute, nu vom mai arăta pe titlu dictionarului nostru, că este a doua edițiune, ci după numărul esemplarelor eșite până acum de sub presă, vom indica cifra lor și adică: „a opta miă de esemplare,” „a noua miă etc.”

Brașov, 1 Martie nou 1886.

Tipografia ALEXI.